

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kie/galerie-zdjec-i-fotorelacje/246339,Ks-Roman-Kotlarz-zostal-upamietniony-w-Tychowie-Starym.html>
25.08.2026, 00:53

Ks. Roman Kotlarz został upamiętniony w Tychowie Starym

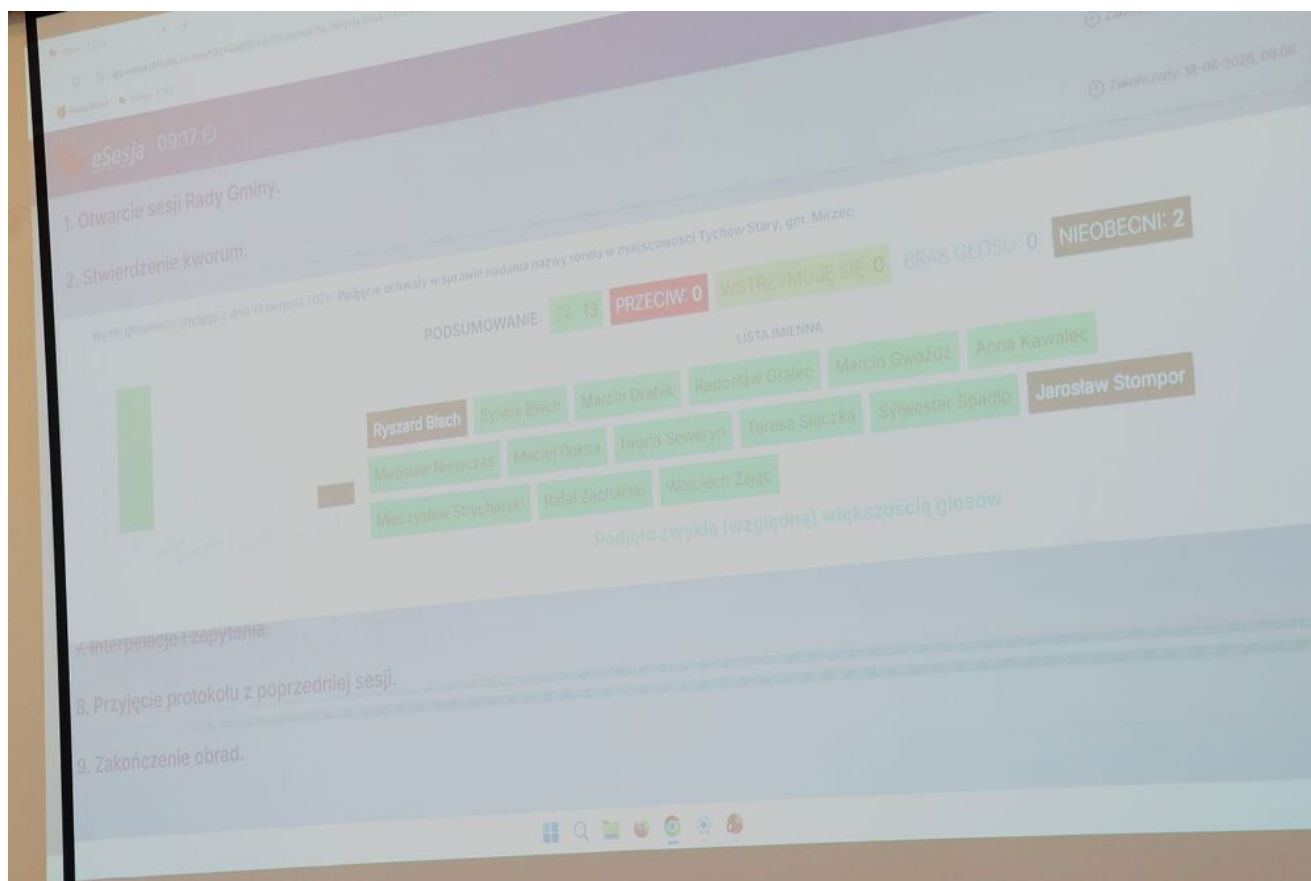
- Ks. Roman Kotlarz mówił, że oprócz chleba, każdy człowiek potrzebuje poszanowania swojej godności i sprawiedliwości. I to się władzom nie podobało – podkreślał ks. kan. dr Marek Polak z Diecezji Radomskiej, który prowadzi proces beatyfikacyjny ks. Kotlarza. We wtorek (18 sierpnia) nowe rondo w Tychowie Starym (gm. Mirzec) otrzymało imię tego duchownego, zmarłego 50 lat temu.

[Beatyfikacja Ks. Roman Kotlarz Mirzec](#)

18.08.2026

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Wątpliwości co do tego, że to najważniejszy patron, nie mieli ani mieszkańcy gminy Mirzec – uczestnicy konsultacji społecznych, które odbyły się w dniach od 27 lipca do 10 sierpnia, ani radni, którzy na wtorkowej nadzwyczajnej sesji Rady Gminy w Mircu, jednogłośnie przyjęli uchwałę w sprawie nadania rondu w Tychowie Starym imienia ks. Romana Kotlarza.

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

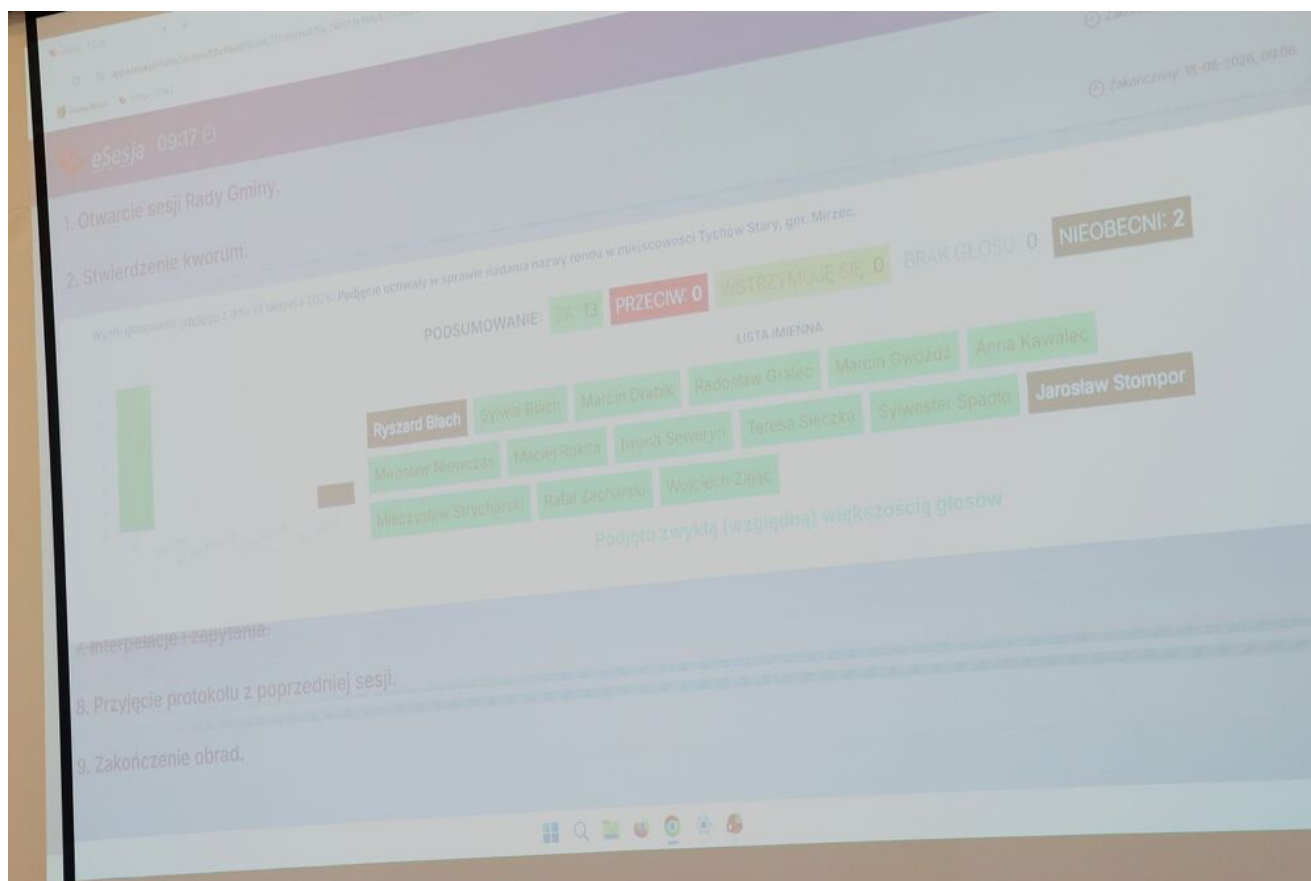
Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Jednym z punktów w porządku sesji była prelekcja Edyty Krężolek, kierownik Referatu Edukacji Narodowej Delegatury Instytutu Pamięi Narodowej w Kielcach. Nasza historyk mówiła o życiu, działalności i postawie śp. ks. Romana Kotlarza.

- Ksiądz Roman Kotlarz stał się swoistym symbolem, „ikoną” protestu robotniczego w czerwcu 1976 r. Całą jego posługę duszpasterską znaczyły konflikty z władzą komunistyczną. Tak było w Szydłowcu, w Koprzywnicy, w Pelagowie i w Mircu, gdzie bardzo zdecydowanie wypowiadał się przeciwko wyprowadzaniu nauki religii ze szkół. Czy ks. Kotlarz prowadził działalność o charakterze politycznym i wykorzystywał ambonę do celów niemających nic wspólnego z religią – co zarzucały mu władze? Trudno o bardziej absurdalny zarzut – podkreśliła.

Edyta Krężolek zwróciła uwagę, że ks. Kotlarz nie miał żadnych ambicji politycznych i nie myślał o działalności opozycyjnej.

- Był kapłanem wrażliwym na ludzką krzywdę. I to popychało do działań, które nie mieściły się w sztywnym gorsecie komunistycznego państwa. To właśnie dlatego ks. Kotlarz 25 czerwca 1976 r. przyłączył się do robotników protestujących na ulicach Radomia, a potem – nie bacząc na osobiste ryzyko – wystąpił w ich obronie w kazaniach. Specyfika komunistycznego państwa, które nawet w okresie tzw. średniego PRL-u nie zrezygnowało z drastycznych form represji, skazywała go na konfrontację z bezpieczeństwem. Co ta konfrontacja oznaczała – wiemy: szykany, bicie, i w konsekwencji śmierć – wymieniała.

Autorem koncepcji, by nowo wybudowane rondo w Tychowie Starym nazwać imieniem ks. Romana Kotlarza, był proboszcz mirzeckiej parafii, ks. Grzegorz Murawski. Podczas mszy świętej zauważył, że uroczystość ta wypada dokładnie w 50. rocznicę śmierci ks. Kotlarza, przed laty pełniącego posługę w Mircu.

- Chcemy dziękować za dar jego osoby, prosić o rychłą beatyfikację – zaznaczył.

Zwrócił uwagę na symbolikę Tychowa Starego.

- W 1960 r., kiedy ks. Roman Kotlarz musiał opuścić swoją parafię, w tej miejscowości wierni z kościoła w Mircu wybudowali symboliczną bramę – wspominał.

O wartościach, misji ewangelizacji, wielkim sercu dla bliźnich, porywających kazaniach, ale także o cenie, jaką ks. Roman Kotlarz musiał zapłacić za swoją niezłomność, mówił w homilii ks. kan. dr Marek Polak z Diecezji Radomskiej, który prowadzi proces beatyfikacyjny ks. Kotlarza.

- Upominał się o tych ludzi bitych na ścieżkach zdrowia, mówił, że nie wolno nam milczeć, że nie wolno nam się nie modlić: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj...”. Ale mówił też, że oprócz chleba, każdy człowiek potrzebuje poszanowania swojej godności i sprawiedliwości. I to się władzom nie podobało – zaznaczył.

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce

Nadanie imienia ks. Romana Kotlarza rondu w Tychowie Stary (gmina Mirzec). Fot. IPN Kielce
Ks. Roman Kotlarz

Ks. Roman Kotlarz urodził się 17 października 1928 r. w Koniemłotach, małej osadzie koło Staszowa w województwie kieleckim, jako syn Szczepana i Walerii z domu Czerwiec. Miał pięcioro rodzeństwa. Całe jego dzieciństwo i młodość związane było z rodzinną miejscowością. Tutaj

uczęszczał do szkoły podstawowej, a w czasie okupacji niemieckiej uczył się na tajnych kompletach w pobliskim Staszowie. Rozpoczął naukę w Busku-Zdroju, zdobywając w 1947 r. „małą maturę”. Później uczył się w Staszowie, a następnie w Krakowie, gdzie w IV Państwowym Liceum i Gimnazjum Państwowym im. Henryka Sienkiewicza, w 1949 r., otrzymał świadectwo dojrzałości. Dzięki temu mógł wreszcie spełnić marzenia z lat dzieciństwa i rozpocząć przygotowanie do kapłaństwa. Wstąpił do Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie i jako kleryk uczęszczał na wykłady na Uniwersytecie Jagiellońskim.

W 1952 r. Roman Kotlarz przeniósł się do seminarium w Sandomierzu i tam otrzymał z rąk ks. biskupa Jana Kantego Lorka pierwsze niższe święcenia duchowne: ostiariatu, a 30 maja 1954 r. ostatnie święcenia kapłańskie tzw. prezbiterat. Uroczyste wyświęcenie nastąpiło w Katedrze Sandomierskiej.

Warto dodać, że kapłańska edukacja ks. Romana Kotlarza odbywała się w czasie szczególnie trudnym dla polskiego Kościoła. W 1951 r. aresztowany został biskup kielecki Czesław Kaczmarek, skazany następnie na 12 lat więzienia. W 1953 r. władze internowały Prymasa Polski, kardynała Stefana Wyszyńskiego.

W 1954 r. ks. Roman Kotlarz objął swoją pierwszą placówkę duszpasterską: został wikariuszem w parafii Szydłowiec. Tu ujawnił się talent oratorski duchownego. Jego płomienne, bardzo emocjonalne kazania przyciągały tłumy wiernych. I to właśnie jedno z nich stało się przyczyną pierwszego poważnego konfliktu z władzami. Potem były następne.

Duchowny musiał zmieniać miejsca posługi, choć odbywało się to przy proteście wiernych. Kolejno były parafie w Żarnowie, w Koprzywnicy, w Mircu, Kunowie i Nowej Słupi.

W 1961 r. ks. Roman Kotlarz przybył do parafii Pelagów, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie Radomia. Równocześnie wiele czasu poświęcał chorym w szpitalu w Krychnowicach.

15 sierpnia 1976 r. ks. Roman Kotlarz odprawiał mszę świętą. W jej trakcie zasłabł. Ze słowami „Matko ratuj!”, osunął się na ziemię i stracił przytomność. Nazajutrz trafił do szpitala w Krychnowicach, ale 17 sierpnia stan jego zdrowia dramatycznie się pogorszył. W chwili powrotu świadomości, ksiądz poinformował ordynatora oddziału wewnętrznego, że został pobity we własnej plebanii i bardzo się boi.

18 sierpnia 1976 r. ks. Roman Kotlarz zmarł.

Zachęcamy do lektury materiałów o ks. Romanie Kotlarzu:

[Arkadiusz Kutkowski, „Ksiądz Roman Kotlarz. Śmierć ze znakiem zapytania...”](#)

[Biogramy IPN: „Ksiądz Roman Kotlarz”](#)

Broszura poświęcona ks. Romanowi Kotlarzowi. [Tu można ją bezpłatnie pobrać](#)

[Poprzedni Strona](#)

Mirzec

Kielce

Polska Ludowa

Relacja